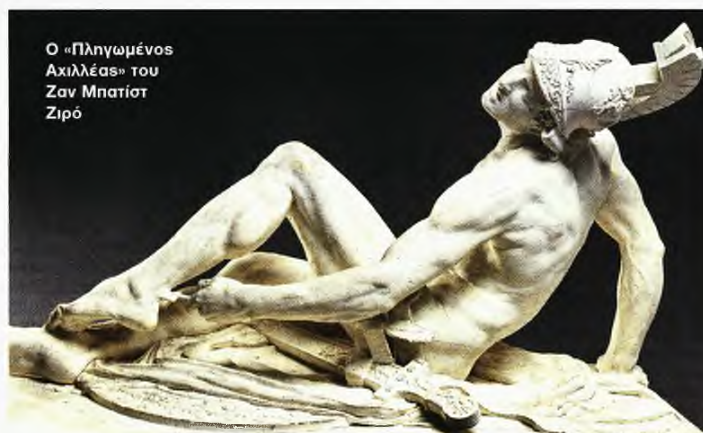

Nicole Krauss
**ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ
ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΝΤΡΑΣ**

Μτφ. Ιωάννα Ηλιάδη
Εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 320
Τιμή 16,60 ευρώ

Νικόλ Κράους Ταυτότητες με το βλέμμα των γυναικών

Η συλλογή διηγημάτων «Τι σημαίνει να είσαι άντρας» (εκδ. Μεταίχμιο) για τις σχέσεις των δύο φύλων και την αναμόρφωση των κληροδοτημένων ρόλων

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Γεννημένη στη Νέα Υόρκη το 1974, η Νικόλ Κράους έχει μέχρι σήμερα εκδώσει μια σειρά βιβλίων (μυθιστορήματα και συλλογές διηγημάτων) τα περισσότερα από τα οποία διακρίθηκαν με διάφορα βραβεία και κυκλοφορούν μεταφρασμένα σε πολλές γλώσσες. Αν και η καταγωγή της έχει ρίζες στην Ευρώπη και η ίδια γεννήθηκε στις ΗΠΑ, πέρασε ένα μεγάλο μέρος της ζωής της στο Ισραήλ. Είναι αναμενόμενο, λοιπόν, ως ένα σημείο να χρησιμοποιεί συχνά πρόσωπα με εβραϊκή καταγωγή για να πλάσει τις ηρωίδες και τους ήρωες των βιβλίων της.

Αυτό ακριβώς συμβαίνει και στη συλλογή διηγημάτων «Τι σημαίνει να είσαι άντρας», που κυκλοφόρησε πρόσφατα από το Μεταίχμιο. Όλοι σχεδόν οι κεντρικοί χαρακτήρες έχουν ρίζες στο Ισραήλ, ζουν ή έχουν ζήσει σε κάποια περίοδο της ζωής τους στο Τελ Αβίβ και γενικότερα στη μεσογειακή χώρα. Παρ' όλα αυτά, το ζητούμενο για τη συγγραφέα απ' ό,τι φαίνεται δεν είναι να φωτίσει μια τέτοια καταγωγή των ηρώων της. Νομίζω πως τους χρησιμοποιεί ως άτομα που διαθέτουν έναν κοσμοπολιτισμό. Ως ανθρώπους που αν και διατηρούν έστω και χαλαρούς δεσμούς με την καταγωγή τους, στην ουσία δρουν και σκέφτονται ως εκπρόσωποι μιας κοινωνικής τάξης που έχει μάθει να κινείται γεωγραφικά. Αρα χωρίς άλλα μαζικά χαρακτηριστικά πέρα από αυτά του φύλου τους – μα κάπως έτσι ερμηνεύεται και ο τίτλος της συλλογής (To Be a Man – ο τίτλος της αμερικανικής έκδοσης).

Τι σημαίνει να είσαι άντρας, λοιπόν, σε πολλές εκδοχές, αλλά όλες μέσα από την οπτική θέση γυναικών.

Γυναίκες ανύπαντρες, γυναίκες που έχουν

Η συγγραφέας Νικόλ Κράους

παντρευθεί, γυναίκες που έκανα παιδιά, γυναίκες ως σύντροφοι, γυναίκες ως κόρες, γυναίκες συμβιβασμένες, αλλά και επαναστάτριες. Γυναίκες που κέρδισαν στη ζωή κι άλλες που χάσανε. Και όλες αυτές έχουν δίπλα τους έναν άντρα – και αυτόν περιγράφουν ακόμα κι όταν αναφέρονται στον ίδιο τους τον εαυτό.

Αναγνώστες κι αναγνώστριες

Θα έλεγα πως η Κράους με τη συλλογή αυτή των διηγημάτων της καταφέρει να κάνει μια πολύμορφη ανάλυση των σχέσεων που συνδέουν τα δύο φύλα. Ανάλυση σαφώς με θηλυκή ταυτότητα, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως δεν διαθέτει και αντικειμενικότητα και οξυδέρκεια στις καταγραφές της. Κι άλλωστε τελικός στόχος είναι η αλληλοκατανόηση των δύο φύλων. Από την πλευρά ενός αναγνώστη περιμένει κανείς μια αντίδραση που θα εμβαθύνει στην αυτοανάλυση και στον φωτισμό του τρόπου σκέψης και συναισθημάτων των γυναικών. Αλλά κάτι παρόμοιο νομίζω πρέπει να περιμένει κανείς από μια αναγνώστρια. Γιατί αυτό που αναζητούν οι γυναίκες από τους άνδρες πολύ συχνά είναι οι ίδιες που θα το δημιουργήσουν ή και θα το εμποδίσουν να δημιουργηθεί.

Με άλλα λόγια, οι άρρενες ήρωες των διηγημάτων έχοντας αυτήν τη σαφέστατα κοινωνικά κληροδοτημένη ταυτότητα ενός αρσενικού θα πρέπει να την αναμορφώσουν μέσα από την παρέμβαση μιας θηλυκής συντρόφου:

«Μα θα με σκότωνες;» τον ρωτάει τώρα, αν και με ίσως λιγότερη δυσπιστία απ' όση θα εξέφραζε προς κάποιον που δεν είχε σε κάποιες περιπτώσεις ξαπλώσει κάτω έναν άγνωστο με μια γροθιά ή σχεδόν σπάσει τα ξύλινα κάγκελα στο κεφάλι του κρεβατιού της επειδή την ώρα του οργασμού του αισθάνθηκε μια ανεξέλεγκτη επιθυμία να καταστρέψει κάτι.

«Φυσικά και θα σε σκότωνα» λέει. «Θα είχα σκοτώσει πιστεύοντας – έχοντας ανατρεφεί έτσι ώστε να πιστεύω – ότι έκανα το σωστό».

«Ποτέ δεν θα μπορούσα να σκοτώσω κάποιον» επιμένει εκείνη.

Διηγήματα ασυνήθιστης ανάλυσης σχέσεων άλλοτε κάτω από το φως κι άλλοτε μέσα στο σκοτάδι καταστάσεων που δημιουργούνται από συνθήκες αποχωρισμού, εξουσίας, βίας, ταύτισης και αγάπης. Επάζια μεταφρασμένα από την Ιωάννα Ηλιάδη.